

PRÆDIKEN SØNDAG DEN 14. FEBRUAR 2016 – 1.SIF
VESTER AABY KL. 9 – AASTRUP KL. 10.15
Tekster: 1. Mos. 4,1-12; Jak. 1,9-16; Luk. 22,24-32
Salmer: 749,624,639,292,206

Ja, sandheds Ånd, forvis os på,
at også vi er af Gud Faders små!

Der var en gang, og de levede lykkeligt til deres dages ende.
Mon ikke alle kan nikke genkendende til de to sætninger. Vi
har hørt dem, så længe vi kan huske, og de fleste af os
forbinder ordene med hygge og fortælling i godt selskab.
Det er eventyrets alfa og omega –begyndelse og ende, jeg
indleder med i dag. Det er den ramme, der sættes, når et
eventyr skal fortælles. Vi tages ud af tiden – der var en gang –
og vi fortælles om en slutning, vi ikke selv har nået endnu.
Hverken evig lykke eller vore dages ende.
Så alt det eventyret vil fortælle os ligger imellem de to punkter.
Som vores liv ligger imellem de to punkter.
Men eventyr tager os tilsyneladende traditionelt ud af vores
vante sammenhæng. De handler om konger og prinsesser eller
om trolde og feer.
Sjældent om købmanden henne på hjørnet eller Bilka en fredag
eftermiddag.
Og så måske alligevel.
For eventyrets kræfter er **vore** kræfter. Eller kræfter, der vil
noget med vores liv. De gode, de onde og de grusomme, der
optræder i stort tal i eventyrerne taler til os – eller til noget i os.
Og hvis det er et rigtig godt eventyr, så **genkender** det os.
På godt og ondt.

Også selvom vi måske helst **ikke** vil genkendes sådan som eventyret genkender os.

Et godt eventyr fortæller om de kræfter, der råder i vores hverdag og som kan vende op og ned eller ned og op på vores forestilling om livet, døden og kærligheden.

Vi plejer ikke at kalde de beretninger, vi hører i vores bibel for eventyr. Det vrirler sådan set også med konger og prinsesser i vores bibel, og det vrirler også med dæmoner og onde magter, der kæmper om vores liv.

Alligevel viger de fleste tilbage fra at bruge betegnelsen eventyr. Det er som om den betegnelse er forbeholdt noget menneskeskabt og noget, vi godt ved ikke kan ske på den måde i virkeligheden.

Det er med andre ord måske i virkeligheden af ærbødighed mod Bibelen, vi viger tilbage fra at bruge betegnelsen.

Derfor kalder vi de fortællinger, vi møder i bibelen for myter, lignelser eller beretninger.

Det er i orden, lad os bare gøre det, så vi ikke forstyrrer billedet unødigt.

Men i dag mødte vi næsten til indledning i gudstjenesten en fortælling, der rummer de samme elementer, som et godt eventyr gør.

Og ikke mindst rummer ord til vores liv og vores hverdag.

Beretningen om Kain og Abel hører til det mest kendte stof i vores Bibel.

Også selvom den unægtelig taler til sider af os, som vi helst ikke vil prale af – eller måske endda vil hævde at være foruden. Misundelse, jalousi, magtkamp.

Begreber som det umiddelbart er godt at få anbragt under fortegnet ”Der var en gang. ”

Men det er alligevel som om det ikke rigtig vil slippe os.

Det er som om konkurrencen også er en del af vores hverdag. Og det siger jeg ikke bare fordi der var Melodi Grand Prix i aftes.

Konkurrence er en del af vores samfund. Vi konkurrerer med hinanden og ikke mindst konkurrerer mange mennesker med sig selv.

Sammenligner.

Eller som den danske nationalfilosof Søren Kierkegaard kalder det: nivellerer. Et ord de fleste ellers mest kender fra det sprog landmålere bruger.

Et ord, der betyder at gøre ens ved at udjævne.

Og det gør vist nok begrebet særdeles vedkommende også i 2016.

Beretningen om Kain og Abel er på mange måder en mærkelig beretning at møde en søndag formiddag.

For det er også beretningen om, at Gud gør **forskel**.

At vore liv lige præcis **ikke** er nivellerede.

Allerede det, må mennesker gøre oprør mod, og det er også lige præcis det, Kain gør.

Han føler sig forbigået.

I sine gode intentioner.

Allerede medens offerbrøden driver hen langs jorden gør han sig allehånde tanker om Guds mening om ham.

Udelukkende ud fra sine egne beregninger.

Sine egne nivelleringer.

Sine egne forventninger.

Det er i sidste ende **dem**, der koster Abel livet.

Det er i sidste ende **dem**, Kain må stå til regnskab for.

Selvom han prøver at tage Gud til indtægt.

”Hvorfor går **du** med sænket hoved? ”

Spørger Gud.

Eller på moderne dansk

”Hvad er du sur over? ”

Det er spørgsmålet til det, som Kain har gjort til Gud i sit liv, sit univers.

Og det er altså ikke nødvendigvis Gud i himlen.

Det kan lige så godt være gud inde i hovedet.

Kong ”først, størst og bedst.”

Idealet som Kain slet ikke kan leve op til. Vreden, der bliver rettet mod ham selv, og som han derfor ikke kan være i stue med.

Og som han derfor omgående må sende videre.

Over til der, hvor græsset ser ud til at være grønnere.

Hverken Abel eller for den sags skyld Gud har noget at gøre med, hvad der foregår i hovedet på Kain.

Han bliver bare så irriterende menneskelig af at blive fremstillet på den måde.

Derfor har beretningen overlevet århundredernes gang.

Som billede på de kræfter, der var lige så virkelige for dem, der første gang læste Det gamle Testamente, som de er for os, der i dag holder gudstjeneste på den første søndag i fasten.

Følelsen af uværdighed.

Hvis man ikke er den største, den bedste, den udvalgte.

Men **hvem** skal regnes for den største?

På vejen fra Kain og Abel til Vester Aaby og Aastrup kirke gør vi lige i dag holdt et enkelt sted.

Nemlig hos disciplene, der var samlede med Jesus på den sidste aften, han levede.
Den aften, hvor det grufulde går op for dem. Det som hele fastetiden peger hen på i disse uger.
At Han skulle tages fra dem.
At Jesus skulle lide døden på et kors.
For deres skyld.
At der skulle blive tomt iblandt dem.
Og tomhed blandt mennesker har det med at blive fyldt ud.
Lederstillingen blev pludselig ledig.
Derfor bliver disciplene i dag sigtet som hvede.
Ikke af eventyrets onde trolld.
Men af selveste Djævelen.
Som Kain blev sigtet af Djævelen, da hans offerrøg drev langs jorden.
Men Jesus bad for sine disciple.
Gud tog kampen op.
Med Kain.
Og med Djævelen.
Derfor kan vi hver gang vi holder gudstjeneste og bekender den kristne tro indlede med at **forsage** Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen. Den danske Folkekirke er et af de eneste kirkesamfund i verden, der gør det. Og vi kan takke en anden berømt dansker, nemlig Grundtvig for det.
Han vidste om nogen, at kampen mellem Gud og Djævel ikke er en kamp, der begynder med ”Der var en gang” og slutter med, at vi ”lever lykkeligt til vore dages ende.”
Men at, som det hedder med et ord, der ikke altid er velset i moderne sprogbrug: Synden lurker ved døren! At de mørke kræfter let kan smutte ind, når vi glemmer at lukke.

Og at Gud derfor måtte sætte alt ind på at vinde kampen.
Og stadig **sætter** alt ind på at vinde kampen.
Dette glædelige budskab får vi at høre hver eneste gang, vi holder gudstjeneste: Gud tager kampen op.
Og vinder.
I dåben har vi fået del i sejren. Del i livet.
Ikke så vi automatisk kan leve lykkeligt til vore dages ende.
Ikke så vi aldrig mere bliver sigtet som hvede som det hedder om disciplene i dag.
Men således, at vi altid kan vende tilbage til udgangspunktet som vi mødte det i dåben. Og som vi møder det ved det nadverbord hvor Jesus er størst som den, der **tjener**.
Den, der ikke lever af, hvad mennesker tænker om sig selv og hinanden, men igen og igen indbyder os til at begynde forfra.
Ikke engang for længe siden. Ikke en gang om lang tid.

Men hver eneste dag.

AMEN